

Förklarar

Värderar

Reflekterar

Ifrågasätter

Undersöker

Ser samband

Min hållbarhetskompetens - Verktyg för planering och utvärdering

Konkretisering av GreenComps kompetenser för ett hållbart tankesätt

AREA	COMPETENCE	DESCRIPTOR
1. Embodying sustainability values	1.1 Valuing sustainability	To reflect on personal values; identify and explain how values vary among people and over time, while critically evaluating how they align with sustainability values.
	1.2 Supporting fairness	To support equity and justice for current and future generations and learn from previous generations for sustainability.
	1.3 Promoting nature	To acknowledge that humans are part of nature; and to respect the needs and rights of other species and of nature itself in order to restore and regenerate healthy and resilient ecosystems.
2. Embracing complexity in sustainability	2.1 Systems thinking	To approach a sustainability problem from all sides; to consider time, space and context in order to understand how elements interact within and between systems.
	2.2 Critical thinking	To assess information and arguments, identify assumptions, challenge the status quo, and reflect on how personal, social and cultural backgrounds influence thinking and conclusions.
	2.3 Problem framing	To formulate current or potential challenges as a sustainability problem in terms of difficulty, people involved, time and geographical scope; in order to identify suitable approaches to anticipating and preventing problems, and to mitigating and adapting to already existing problems.

Visar kreativitet

Visar nyfikenhet

Visar uthållighet

Visar mod

Samarbetar

Visar intresse

3. Envisioning sustainable futures	3.1 Future literacy	To imagine and develop alternative scenarios and identifying the steps needed to achieve a preferred sustainable future.
	3.2 Adaptability	To manage transitions and challenges in complex sustainability situations and make decisions related to the future in the face of uncertainty, ambiguity and risk.
	3.3 Exploratory thinking	To adopt a relational way of thinking by exploring and linking different disciplines, using creativity and experimentation with novel ideas or methods.
4. Acting for sustainability	4.1 Political agency	To navigate the political system, identify political responsibility and accountability for unsustainable behaviour, and demand effective policies for sustainability.
	4.2 Collective action	To act for change in collaboration with others.
	4.3 Individual initiative	To identify own potential for sustainability and to actively contribute to improving prospects for the community and the planet.

1:1 Förkroppsliga hållbarhetsfrågor

Att **reflektera** över personliga värderingar, identifiera och **förklara** hur värderingar varierar mellan människor och över tid, och samtidigt **kritiskt utvärdera** i vilken utsträckning dessa värderingar stämmer överens med hållbarhets värderingar.

Övergripande förmågor

Förklarar

Hjälper någon annan att förstå.

Värderar

Ställer saker mot varandra.

Reflekterar

Ser en sak från flera håll.

1:2 Stödja rättvisa

Att stödja jämlikhet och rättvisa för nuvarande och kommande generationer och dra lärdom av tidigare generationer i syfte att främja hållbarhet.

Stödja rättvisa

Förstår vikten av rättvisa för nuvarande och kommande generationer är kopplat till att skydda naturen

Respekterar, förstår och uppskattar olika kulturer

Förstår att det finns skillnader mellan olika samhällen och individer

Ser hur vi behöver agera för att ändra riktning

Identifierar bakomliggande orsaker till detta

Har kunskap om hur människans påverkan på naturen ökat över tid

Förstår och reflekterar över personliga behov

Förstår och reflekterar över andras behov

Strävar efter miljö rättvisa

Övergripande förmågor

Förklarar

Hjälper någon annan att förstå.

Värderar

Ställer saker mot varandra.

Reflekterar

Ser en sak från flera håll.

1.3 Främja naturen

Att inse att människan är en del av naturen, att respektera andra arters och naturens behov och rättigheter i syfte att återställa och återskapa sunda och motståndskraftiga ekosystem

Övergripande förmågor

Förklarar

Hjälper någon annan att förstå.

Värderar

Ställer saker mot varandra.

Reflekterar

Ser en sak från flera håll.

Påverkar min omgivning att återställa /återskapa

Agerar för att återställa/återskapa

Känner till hur ekosystem kan återställas/återskapas

Främja naturen

Ser att naturen har ett värde i sig och för oss människor

Inser att alla människans basala behov kommer ifrån naturen

Inser att människan inte klarar sig utan en fungerande natur

Visar empati med allt levande i naturen

Inser allt levandes värde

Bryr mig om naturen

2.1 Systemtänkande

Att se hållbarhetsproblem från alla sidor, att beakta tid, plats och sammanhang för att förstå hur olika element samverkar inom och mellan system

Övergripande förmågor

Ifrågasätter

Ställer frågor.

Utmanar det som är sagt.

Undersöker

Fördjupar sig på egen hand eller med handledning.

Ser samband

Uppmärksammar kopplingar, orsaker och konsekvenser mellan olika företeelser.

2.2 Kritiskt tänkande

Att **utvärdera** information och argument, **identifiera** antaganden, **ifrågasätta** status quo och **reflektera** över hur personlig, social och kulturell bakgrund påverkar människors tänkande och slutsatser

Övergripande förmågor

Ifrågasätter

Ställer frågor.

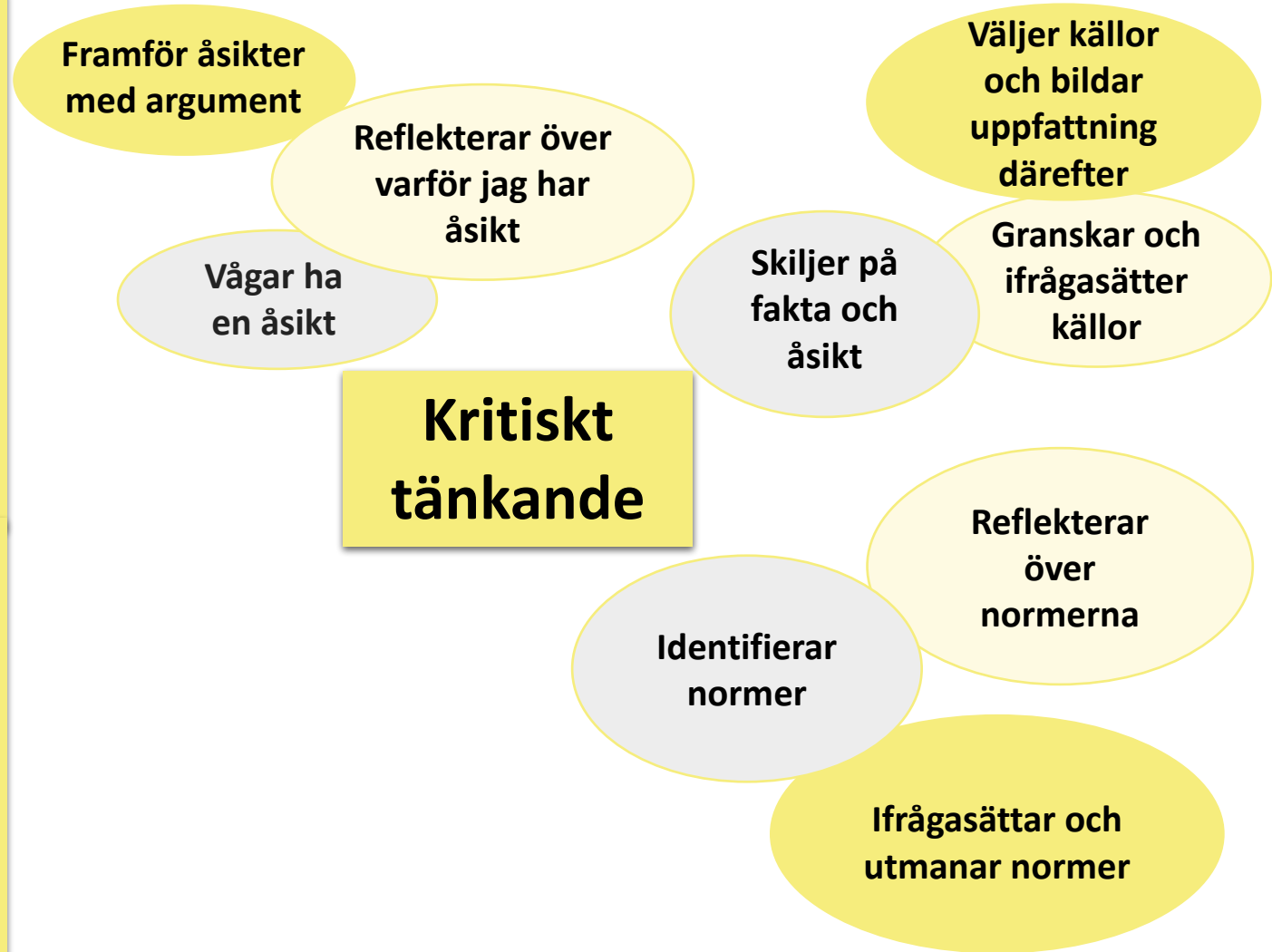
Utmanar det som är sagt.

Undersöker

Fördjupar sig på egen hand eller med handledning.

Ser samband

Uppmärksammar kopplingar, orsaker och konsekvenser mellan olika företeelser.

2.3

Problemformulering

Att **formulera** faktiska eller potentiella utmaningar som hållbarhetsproblem, inbegripet svårighetsgrad, berörda personer, tid och geografisk omfattning, i syfte att **identifiera lämpliga metoder** för att förutse och förhindra problem samt mildra och anpassa sig till redan befintliga problem

Övergripande förmågor

Ifrågasätter

Ställer frågor.
Utmanar det som är sagt.

Undersöker

Fördjupar sig på egen hand eller med handledning.

Ser samband

Uppmärksammar kopplingar, orsaker och konsekvenser mellan olika företeelser.

Vågar ställa kritiska frågor

Vågar ställa sina frågor

Formulerar frågor

Problemformulering

Ger förslag på lösningar

Definierar problem

Identifierar vad som orsakat problemen

Ser att orsakerna och därmed lösningarna kan ses ur olika perspektiv

Ser att problem kan ses ur olika perspektiv

Resonerar kring hållbarhet ur olika perspektiv

3.1 Framtidskompetens

Att skapa alternativa hållbara framtidsvisioner genom att **föreställa sig** och **utveckla** alternativa scenarier och **identifiera de åtgärder** som krävs för att förverkliga en önskad framtidsvision

Övergripande förmågor

Visar kreativitet

Kommer med ideer, genomför ideer, förbättrar sina och andras ideer samt bearbetar dem.

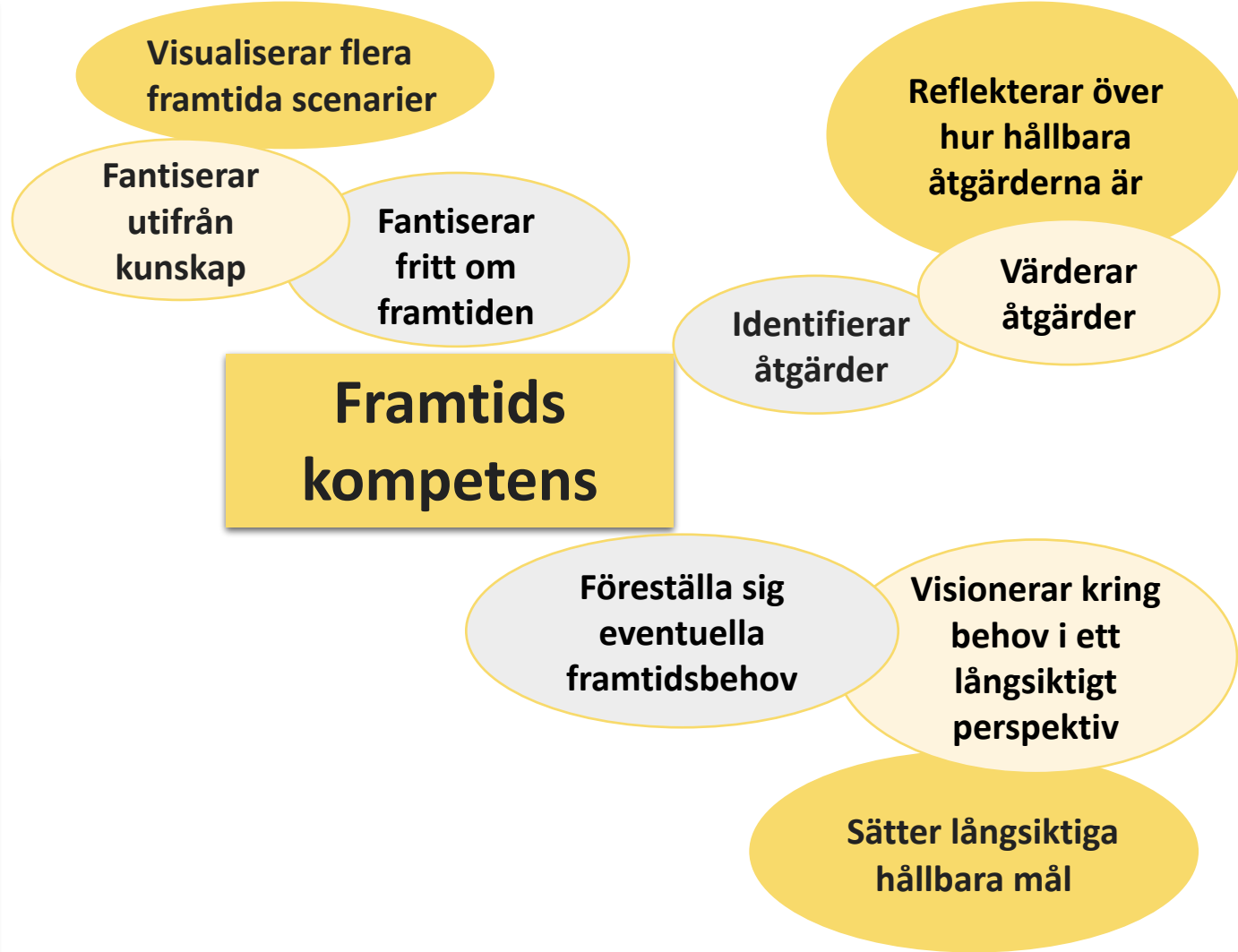
Visar nyfikenhet

Ställer frågor, söker information och undersöker.

Provar, testar olika sätt.

Visar uthållighet

Fortsätter att prova trots motgångar.

3.2 Anpassningsförmåga

Att hantera omställningar och utmaningar i komplexa hållbarhets situationer och **fatta beslut** som rör framtiden i situationer som präglas av osäkerhet, tvetydighet och risk

Övergripande förmågor

Visar kreativitet

Kommer med ideer, genomför ideer, förbättrar sina och andras ideer samt bearbetar dem.

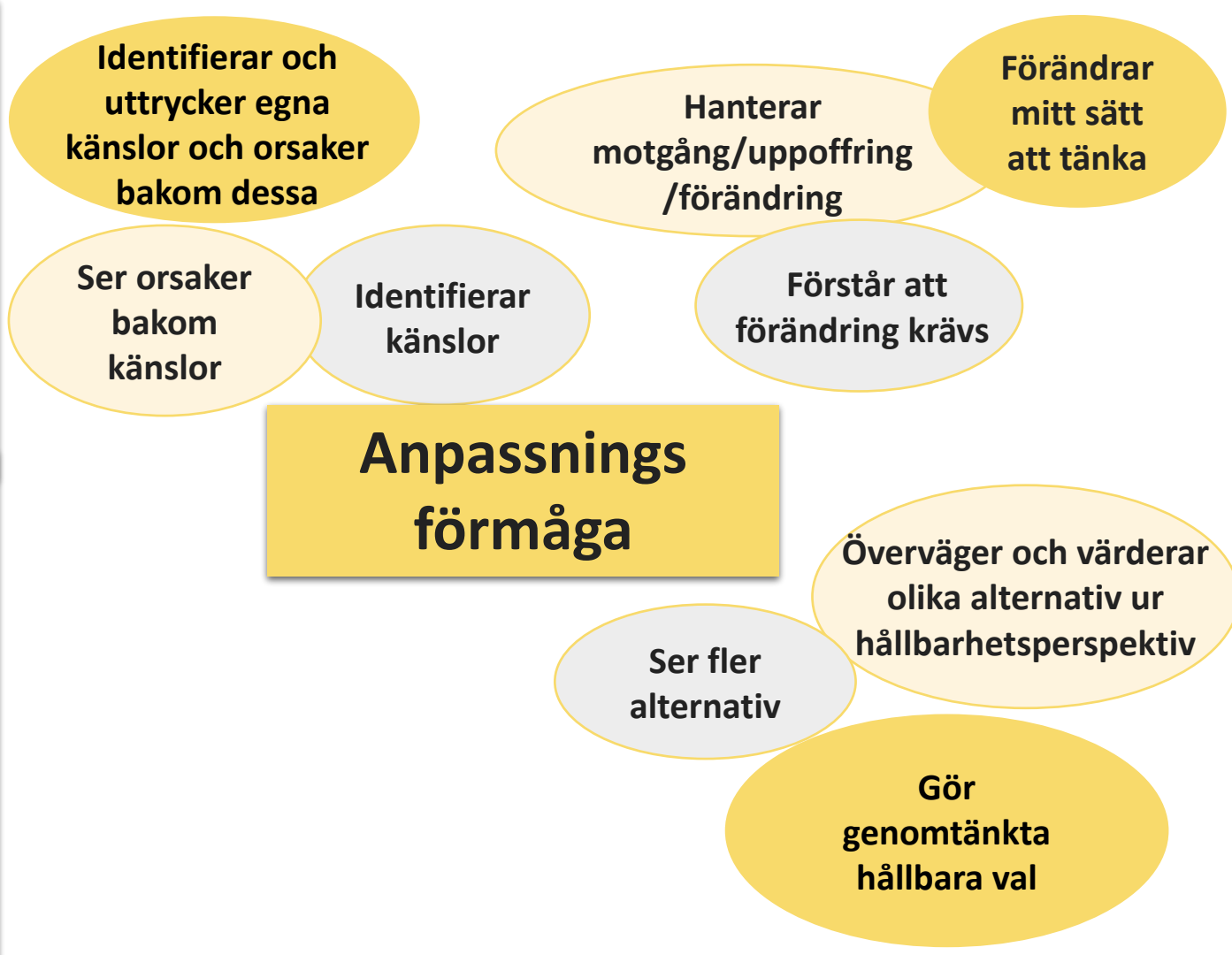
Visar nyfikenhet

Ställer frågor, söker information och undersöker.

Provar, testar olika sätt.

Visar uthållighet

Fortsätter att prova trots motgångar.

3.3 Utforskande tänkande

Att anlägga ett relationellt sätt att tänka genom att utforska och **koppla samman** olika discipliner, **vara kreativ** och **experimentera** med nya ideer eller metoder

Övergripande förmågor

Visar kreativitet

Kommer med ideer, genomför ideer, förbättrar sina och andras ideer samt bearbetar dem.

Visar nyfikenhet

Ställer frågor, söker information och undersöker.

Provar, testar olika sätt.

Visar uthållighet

Fortsätter att prova trots motgångar.

4:1 Politisk

handlingsförmåga

Att navigera i det politiska systemet, identifiera politiskt ansvar och ansvarsskyldighet för ohållbara beteenden och kräva ändamålsenlig politik för hållbarhet

Övergripande förmågor

Samarbetar

Lyssnar och bidrar med egna förslag och idéer.

Visar mod

Vågar ta ställning.
Vågar prata i grupp.

Visar intresse

Ställer följdfrågor som fördjupar och ger mer information.
Ifrågasätter.

4:2 Kollektivt handlande

Att agera för förändring i **samarbete** med andra.

Anpassar sitt
agerande för
gruppens bästa

Samverkar och
agera enligt
gruppens plan

Identifierar
roller i en
grupp

Ser sin egen
roll i olika
grupper

Strukturerar
och fördelar
ansvar

Planerar
gemensam
handling

**Kollektivt
handlande**

Lyssnar på
andras
förslag

Kommer med
förslag

Bidrar till att göra
andras förslag bättre

Övergripande förmågor

Samarbetar

Lyssnar och bidrar med egna förslag och idéer.

Visar mod

Vågar ta ställning.
Vågar prata i grupp.

Visar intresse

Ställer följdfrågor som fördjupar och ger mer information.
Ifrågasätter.

4:3 Individuell initiativförmåga

Att identifiera den egna
hållbarhetspotentialen
och aktivt bidra till att
förbättra
framtid utsikterna för
lokalsamhället och
planeten

Övergripande förmågor

Samarbetar

Lyssnar och bidrar med egna
förslag och idéer.

Visar mod

Vågar ta ställning.
Vågar prata i grupp.

Visar intresse

Ställer följdfrågor som fördjupar
och ger mer information.
Ifrågasätter.

Ser att jag kan agera
för att göra skillnad

Ser att mina
val (eller min
passivitet) har
betydelse

Förstår
att val
kan göras

Ser att du har
både rättigheter
och skyldigheter

Gör
uppföringar
för hållbarhet

Skiljer på
behov och
begär

**Individuell
initiativförmåga**

Identifierar
vad du kan
göra

Agerar utifrån
planetens
bästa

Påverkar andra

Frågor att fundera på

Hur har du låtit eleverna träna kompetenserna?

Hur har du sett att de har lärt sig något?

Vilka undervisningsaktiviteter har bidragit till att träna kompetenserna?

Kan du att nytta av dessa i din planering av kommande tema eller storylinearbete?

1. Sätt en klisterlapp vid de kompetenser/bubblor du ni arbetat med under temaarbetet

Konkretisering av kompetenser

Green Comps 12 kompetenser för ett
hållbart tankesätt